

Federale open data-strategie

Door Sarah Delafortrie, Christophe Springael
Gepubliceerd op 24/07/2015

De ministerraad heeft op voorstel van minister van Digitale Agenda en Telecom Alexander De Croo, staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging Theo Francken en staatssecretaris voor Privacy Bart Tommelein het licht op groen gezet voor een ambitieuze federale open data-strategie. Openheid van overheidsdata is voortaan de regel. De goedkeuring van de open data-strategie is een belangrijke stap om het digitaal ecosysteem in ons land te versterken en te evolueren naar een slanke, efficiënte en moderne overheid.

Concreet heeft de ministerraad het licht op groen gezet voor:

- een federale open data-strategie die een ambitieuze visie op open data en een aantal concrete actiepunten tegen 2020 omvat
- een wetsontwerp dat deze strategie ondersteunt en het hergebruik van overheidsinformatie regelt. De wet is tegelijk de omzetting van de Europese PSI-Richtlijn van 2013, een belangrijk onderdeel van de Europese Open Data Strategie en Digitale Agenda

Het wetsontwerp is door de ministerraad goedgekeurd in eerste lezing en wordt nu naar de Raad van State en de Privacycommissie gezonden voor advies. Met de uitvoering van de strategie kan meteen van start worden gegaan.

Wat verandert er concreet?

1. Nieuwe wet: openheid de regel, overstap naar 'open by default'

Alle gegevens die door overheden verzameld worden in het kader van hun taken zijn voortaan vrij beschikbaar en herbruikbaar. Enkel bij uitzondering, bijvoorbeeld om privacy- of veiligheidsredenen, is dat niet het geval. Hiermee draait de federale overheid de huidige logica om waar openheid eerder de uitzondering is.

Concreet betekent dit dat iedereen publieke overheidsinformatie voortaan mag hergebruiken voor eender welk doel, commercieel of niet. Ook overheidsbedrijven vallen voor hun taken van openbare dienst onder de nieuwe regels. Zo zullen app-ontwikkelaars veel vlotter toegang hebben tot overheidsdata, bijvoorbeeld tot de dienstregeling van de NMBS, de uitgavenbegroting van de federale overheid of de weersvoorspellingen van het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI).

Overheden zullen de data gratis ter beschikking moeten stellen. Enkel een vergoeding van de kosten van terbeschikkingstelling, bijvoorbeeld voor de opslag op elektronische dragers, mag nog aangerekend worden. Alleen overheden die inkomsten moeten halen uit de beschikbaarstelling van hun documenten, alsook bibliotheken, archieven en musea, mogen nog hogere tarieven aanrekenen.

2. Federale open data-strategie: pakket maatregelen die hergebruik stimuleren en drempels wegwerken

Open data heeft een enorm economisch potentieel. Agoria, de sectorfederatie voor de technologische industrie, berekende dat het openstellen van overheidsdata een mogelijke nettowinst oplevert van zo'n 900 miljoen euro. Concreet omvat de open data-strategie een 15-tal krachtlijnen die het economisch potentieel van open data ten volle benutten:

- Streefdoel is gratis hergebruik zonder bronvermelding. Dit vergemakkelijkt het combineren van datasets om innovatieve toepassingen te ontwikkelen.
- Data worden zoveel mogelijk in technische formaten aangeboden die hergebruik makkelijk maken (bijv. excel ipv PDF, CSV ipv Excel, etc.)
- Tegen 2020 stelt de federale overheid haar data proactief ter beschikking en niet louter op verzoek: burgers en bedrijven weten immers niet altijd over welke gegevens de overheid beschikt. Pas als data beschikbaar zijn, worden toepassingsmogelijkheden duidelijk. Daarbij wordt wel vraaggestuurd gewerkt: de overheid geeft

data waar veel vraag naar is prioritair vrij.

- Er komt één unieke federale dataportaal met alle beschikbare en bruikbare overheidsdata.
- Er is maximale continuïteit: hergebruikers moeten erop kunnen rekenen dat de data ook in de toekomst beschikbaar blijft.
- Elke overheidsdienst ontwikkelt een open data-strategie duidt een verantwoordelijke Open Data-champion aan. De logica van openheid wordt zo ingebed in het beleid van elke overheidsdienst

3. Speciale aandacht voor bescherming van de privacy

In de huidige big data-omgeving waar enorme hoeveelheden gegevens gekruist en gecombineerd kunnen worden, is de bescherming van privacy een belangrijk aandachtspunt. Overheidsdocumenten- en gegevens die persoonsgegevens bevatten, komen niet in aanmerking komen voor open data, tenzij ze volledig anoniem gemaakt zijn. Bovendien zijn maatregelen voorzien om privacy maximaal te waarborgen. Zo komen er onder meer binnen de Privacycommissie een aantal experts die overheidsdiensten zullen adviseren over hun open data-strategie en anonimiseringstechnieken.

FOD Kanselarij van de Eerste Minister - Algemene Directie Externe Communicatie

Wetstraat 16

1000 Brussel

+32 2 287 41 07 +32 2 287 41 92

<http://www.presscenter.org>

Voor meer informatie

[Tom Meulenbergs](mailto:tom.meulenbergs@decroo.fed.be) <tom.meulenbergs@decroo.fed.be>

Woordvoerder van vice-eersteminister Alexander De Croo

+32 473 73 33 12

[Katrien Jansseune](mailto:katrien.jansseune@ibz.fgov.be) <katrien.jansseune@ibz.fgov.be>

Woordvoerder van staatssecretaris Theo Francken

+32 471 20 95 23

[Margot Neyskens](mailto:Margot@tommeliers.fed.be) <Margot@tommeliers.fed.be>

Woordvoerder van staatssecretaris Bart Tommelein

+32 476 85 15 32